

**Zarządzenie Nr 42/2021
z dnia 21.04.2021 r.**

**Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej Nr 1 w Rzeszowie
w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 22/2021 z dnia 19.02.2021 r. Dyrektora Samodzielnego
Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej Nr 1 w Rzeszowie w sprawie ustalenia Regulaminu
Organizacyjnego Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej Nr 1 w Rzeszowie
zmienionego Zarządzeniem Nr 36/2021 z dnia 19.03.2021 r. i Zarządzeniem Nr 40/2021
z dnia 9.04.2021 r.**

Na podstawie art. 23 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (j. t. Dz. U. z 2021 r., poz. 711) w Zarządzeniu Nr 22/2021 z dnia 19.02.2021 r. Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej Nr 1 w Rzeszowie w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej Nr 1 w Rzeszowie zmienionego Zarządzeniem Nr 36/2021 z dnia 19.03.2021 r. i Zarządzeniem Nr 40/2021 z dnia 9.04.2021 r., zwanego dalej Regulaminem Organizacyjnym zarządzam, co następuje:

§ 1

W Regulaminie Organizacyjnym w Załączniku Nr 17 – Regulamin Pro – morte otrzymuje następujące brzmienie:

**„Załącznik Nr 17
Regulamin Pro - morte**

§ 1

1. Pro - morte jest komórką organizacyjną Zespołu.
2. Nadzór nad działalnością Pro-morte pod względem merytorycznym sprawuje Naczelny Lekarz Szpitala, pod względem organizacyjnym Kierownik Działu Higieny Szpitalnej.

§ 2

W razie śmierci pacjenta w szpitalu, szpital ma obowiązek należycie przygotować jego zwłoki, w celu ich wydania osobom uprawnionym do pochowania.

§ 3

Pro - morte służy wyłącznie do przechowywania zwłok osób zmarłych w Szpitalu Miejskim im. Jana Pawła II.

§ 4

1. Żaden podmiot na terenie SP ZOZ Nr 1 nie może prowadzić działalności polegającej na świadczeniu usług pogrzebowych.
2. Pracownik Pro - morte nie może udzielać członkom rodziny zmarłego/osobom uprawnionym do pochowania zwłok informacji o usługach świadczonych przez zakłady pogrzebowe. Rodzina zmarłego/osoba uprawniona do pochowania zwłok ma pełny i swobodny wybór firmy świadczącej usługi pogrzebowe.

§ 5

1. Pracownik Pro - morte wykonuje swoje obowiązki w godzinach od 7.00 do 14.35 w dni robocze.
2. W przypadku konieczności wydania zwłok poza tymi godzinami – czynności wykonuje

pracownik Pro - morte po uzgodnieniu z osobą uprawnioną do odebrania zwłok, do czasu pracy stosuje się ogólnie obowiązujące przepisy kodeksu pracy.

§ 6

1. Zgon chorego w oddziale stwierdza lekarz / lekarz dyżurny oddziału. Jeżeli lekarz nie był obecny przy zgonie chorego, pielęgniarka odcinkowa niezwłocznie zawiadamia lekarza prowadzącego / dyżurnego o śmierci pacjenta w oddziale.
 2. Lekarz po przeprowadzeniu oględzin stwierdza zgon, ustala przyczynę zgonu oraz wystawia kartę zgonu.
 3. Lekarz zobowiązany jest niezwłocznie po stwierdzeniu zgonu osoby zmarłej zawiadomić osobę lub instytucję uprawnioną do pochowania zwłok na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, o śmierci osoby zmarłej oraz wydać niezbędną dokumentację.
 4. Po stwierdzeniu zgonu przez lekarza, pielęgniarka dokonuje toalety pośmiertnej osoby zmarłej. Pielęgniarka wypełnia kartę skierowania zwłok do Pro – morte oraz zakłada na przegub dłoni albo stopy osoby zmarłej identyfikator wykonany z tasiemki, płótna lub tworzywa sztucznego, który zawiera:
 - a) imię i nazwisko osoby zmarłej;
 - b) PESEL osoby zmarłej, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość;
 - c) datę i godzinę zgonu.
1. Karta skierowania zwłok do Pro – morte zawiera:
 - a) imię i nazwisko osoby zmarłej;
 - b) PESEL osoby zmarłej, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość;
 - c) datę i godzinę zgonu;
 - d) godzinę skierowania zwłok osoby zmarłej do Pro – morte;
 - e) imię, nazwisko i podpis pielęgniarki sporządzającej kartę;
 - f) godzinę przyjęcia zwłok osoby zmarłej do Pro – morte;
 - g) imię, nazwisko i podpis osoby przyjmującej zwłoki osoby zmarłej do chłodni;
 - h) numer telefonu do osoby wskazanej do kontaktu przez pacjenta w dokumentacji medycznej.
 1. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie tożsamości osoby zmarłej, w karcie oraz na identyfikatorze, dokonuje się oznaczenia „NN” z podaniem przyczyny i okoliczności uniemożliwiających ustalenie tożsamości.
 2. W przypadku zgonu na Bloku Operacyjnym, zgon stwierdza oraz wypełnia kartę zgonu lekarz anestezjolog, pozostałe formalności /opisane w § 6 pkt 3/ wykonuje lekarz oddziału macierzystego pacjenta. Czynności opisane w § 6 pkt 4 /związane z postępowaniem po zgonie i przygotowaniem zwłok do wywiezienia do Pro-morte/ wykonuje pielęgniarka anestezjologiczna i pielęgniarka operacyjna.
 3. Zgon chorego w Izbie Przyjęć stwierdza lekarz IP lub lekarz dyżurny IP.
 4. Zwłoki osoby zmarłej przewożone są do Pro – morte nie wcześniej niż po upływie dwóch godzin od czasu zgonu, wskazanego w dokumentacji medycznej.

5. W okresie pomiędzy stwierdzeniem zgonu a przewiezieniem do Pro – morte zwłoki osoby zmarłej pozostają w miejscu wskazanym przez ordynatora/lekarza, z zachowaniem godności należnej zmarłemu.
6. W Pro – morte prowadzony jest rejestr przechowywanych zwłok przez pracownika w godzinach od 7.00 do 14.35 w dniach roboczych, a poza tymi godzinami przez pielęgniarkę lub lekarza przewożących zwłoki. Rejestr zawiera czytelne podpisy osób transportujących zwłoki.

§ 7

1. Czynności związane z przygotowaniem zwłok oraz wydaniem osobie uprawnionej wykonuje pracownik Pro – morte, który pod względem merytorycznym podlega Naczelnemu Lekarzowi Szpitala, pod względem organizacyjnym podlega Kierownikowi Działu Higieny Szpitalnej.
2. Za czynności powyższe nie pobiera się opłat.
3. Zwłoki przewożone są do Pro - morte przez lekarza lub pielęgniarkę z Oddziału/Bloku Operacyjnego/ Izby Przyjęć przy pomocy pracownika Pro - morte w godzinach jego pracy, poza tymi godzinami – przy pomocy pracownika obsługi (tel. wew. 416).

§ 8

1. Zwłoki osoby zmarłej przechowuje się w Pro - morte nie dłużej niż 72 godzin.
2. Zwłoki osoby zmarłej mogą być przechowywane w chłodni dłużej niż 72 godzin, jeżeli:
 - a) nie mogą zostać wcześniej odebrane przez osoby lub instytucje uprawnione do pochowania osoby zmarłej
 - b) w związku ze zgonem zostało wszczęte dochodzenie albo śledztwo, a prokurator nie zezwolił na pochowanie zwłok;
 - c) przemawiają za tym inne niż wymienione w pkt a) i b) ważne przyczyny – za zgodą albo na wniosek osoby lub instytucji uprawnionej do pochowania osoby zmarłej.

§ 9

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie zastosowania mają przepisy szczegółowe, w tym Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie sposobu postępowania podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ze zwłokami pacjenta w przypadku śmierci pacjenta (Dz. U. z 2012 r. poz. 420).

§ 10

Postępowanie ze zwłokami osób zmarłych na choroby zakaźne.

1. Zwłoki osób zmarłych na choroby zakaźne określone w wykazie, o którym mowa w art. 9 ust. 3a ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (zamieszczone poniżej):
 - cholera,
 - dur wysypkowy i inne riketsjozy,
 - dżuma,
 - gorączka powrotna,

- nagminne porażenie dziecięce,
- nosaczna,
- trąd,
- węglik,
- wścieklizna,
- żółta gorączka i inne wirusowe gorączki krwotoczne,

wymagają specjalnego postępowania.

2. Dotykanie zwłok jest niedozwolone poza czynnościami wymienionymi w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi. Niezwłocznie po stwierdzeniu zgonu zwłoki należy zawinąć w płótno nasyczone płynem dezynfekcyjnym.
3. Pomieszczenie, w którym osoba zmarła przebywała, oraz wszystkie przedmioty, z którymi była w styczności, jak też środek transportu, którym zwłoki były przewożone, poddaje się odkazaniu.
4. W pomieszczeniu, w którym leżą zwłoki, nie mogą zbierać się ludzie.
5. Zwłoki należy pochować w ciągu 24 godzin od chwili zgonu.
6. Należy poinformować instytucję zajmującą się pochówkiem o obowiązujących zasadach postępowania, zamieszczonych poniżej:

- zwłoki, składa się w trumnie, na dnie której umieszcza się warstwę substancji płynochłonnej o grubości 5 cm, trumnę szczelnie się zamyka i obmywa z zewnątrz płynem dezynfekcyjnym.

- następnie na trumnę zakłada się worek foliowy z nieprzepuszczalnego tworzywa sztucznego, odpornego na uszkodzenia mechaniczne, który po dostarczeniu trumny na cmentarz zdejmuje się i spala.

7. Postępowanie ze zwłokami osób zmarłych na COVID-19 regulują zapisy procedury postępowania z pacjentem podejrzanym o zakażenie SARS-CoV-2.

§ 11

W sprawach nieuregulowanych w § 10 dotyczących postępowania ze zwłokami osób zmarłych na choroby zakaźne zastosowanie mają przepisy szczegółowe, w tym:

1. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1947);
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 grudnia 2001 r. w sprawie wykazu chorób zakaźnych, w przypadku których stwierdzenie zgonu wymaga szczególnego postępowania ze zwłokami osób zmarłych na te choroby (Dz. U. z 2001 r. Nr 152, poz. 1742);
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1783 z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków (Dz. U. z 2011 r. Nr 75 poz. 405);
5. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1845 z późn. zm.).”

§ 2

Zobowiązuję wszystkich kierowników jednostek/komórek organizacyjnych SP ZOZ Nr 1 w Rzeszowie do zapoznania podległych pracowników z treścią niniejszego zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 26.04.2021 r.